

ÅL KOMMUNE

Felles årsplan for barnehagane i Ål kommune

HALLINGDAL

Innhald

1.0 INNLEIING	3
2.0 INFORMASJON OM BARNEHAGANE I ÅL KOMMUNE	3
2.1 Informasjon om barnehagane i Ål kommune.....	3
2.2 Opningstid	4
2.3 Eigar	4
2.4 Styrar	4
2.5 Planleggingsdagar.....	4
2.6 Vedtekter for barnehagane i Ål	4
3.0 VERDIGRUNNLAG	5
3.1 Oppvekstsektoren i Ål kommune	5
4.0 FORMÅL OG INNHOLD	6
4.1 Oppvekstsektoren i Ål kommune	7
5.0 ARBEIDSMÅTAR OG PROGRESJON	7
5.1 Oppvekstsektoren i Ål kommune	7
6.0 BARNS MEDVERKNAD	7
6.1 Oppvekstsektoren i Ål kommune	8
7.0 UTVIKLINGSOMRÅDE.....	8
7.1 Oppvekstsektoren i Ål kommune	8
8.0 SAMARBEID	8
8.1 Oppvekstsektoren i Ål kommune	9
9.0 OVERGANG	9
9.1 Oppvekstsektoren i Ål kommune	9
10.0 PSYKOSOSIALT BARNEHAGEMILJØ	10
10.1 Oppvekstsektoren i Ål kommune	10
11.0 VURDERING	10
11.1 Oppvekstsektoren i Ål kommune	11
11.0 TRAFIKKTRYGGLEIK.....	11
12.0 TRAFIKKSIKKER KOMMUNE	11
12.1 Oppvekstsektoren i Ål kommune	11
13.0 BEREKRAFT	11
13.1 Oppvekstsektoren i Ål kommune	11

Lov om barnehage

Rammeplan for barnehagens innhald og oppgåver

Oppvekst 2030

Årsplan

Lokale planar

1.0 INNLEIING

Ål kommune ynskjer at barn og føresette i dei kommunale barnehagane skal oppleve å møte ein felles kvalitet på det pedagogiske arbeidet i barnehagane. Det er utarbeidd ein felles årsplan for alle barnehagane i Ål kommune også lagar alle barnehagane kvar sin som inneheld tema for arbeidet for inneverande barnehageår. Felles årsplan er laga med utgangspunkt i Lov om barnehagar og rammeplanen for barnehagar frå 01.08.2017. Felles årsplan vart revidert 30.06.2026 og årsplanen for den enkelte barnehagen blir revidert ein gang pr. år. Meir informasjon om barnehagane i Ål kommune, Sundre / Skattebøl / Sando / Nordbygdene / Torpo barnehage, samt planar / rutinar og vedtekter er å finne på heimesida: www.aal.kommune.no. Les også Utdanningsdirektoratet si nettside <https://www.udir.no/> om rammeplan (R17) og anna kvalitetsarbeid.

Ny rammeplan for innhaldet og oppgåvene til barnehagen vart sette i verk frå 1.augsut 2017 og er ei forskrift til barnehagelova. Årsplan skal synleggjere korleis barnehagen omset føringane frå rammeplanen og oppvekstsektoren sitt styringsdokument til pedagogisk praksis. Figuren til høgre viser samanhengen.

Årsplan skal ha fleire funksjonar:

- arbeidsreiskap for personalet for å styre barnehagen i ei medviten pedagogisk retning
- eit utgangspunkt for at føresette skal ha høve til å påverke innhaldet i barnehagen
- grunnlag for tilsyn i kommunen med barnehagen
- informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til eigar, politikarane, kommunen, samarbeidspartane til barnehagen og andre interesserte

2.0 INFORMASJON OM BARNEHAGANE I ÅL KOMMUNE

2.1 Informasjon om barnehagane i Ål kommune

SUNDRE barnehage:

Hallingstugu: Avdeling Kammerset (1-2 år), Kleven (2-3 år) og Stugu (3-5 år)

Låven: Avdeling Skålen (1-2 år), Lue (2-3 år) og Bråtet (3-5 år)

SKATTEBØL barnehage:

Vestre bygg: Avdeling Brenno (3-5 år) og Trydalen (3-5 år)

Austre bygg: Avdeling Nasakamben (1-2 år) og Branesberget (1-3 år)

SANDO barnehage:

Vesleberget (1-2 år) og Satakroken (3-5 år)

NORDBYGDENE barnehage:

Veslenose (1-2år) og Leikvollen (3-5 år)

TORPO barnehage:

Småbarn (1-2 år) og store barn (3-5 år)

2.2 Opningstid

Normal opningstid i Ål barnehage: Barnehagane opnar kl. 07.30 og stenger kl. 16.30, i tillegg er det mogeleg å søkje om utvida opningstid frå kl. 07.00 og til kl. 17.00. Det er viktig at foreldra kjem til barnehagen i god tid før stengetid, slik at dei rekk å kle på barna, snakke litt med personalet, og elles avslutte dagen på ein god måte.

2.3 Eigar

Barnehagane er eigd av Ål kommune. Kommunalsjef er leiar for styrarane og barnehage sin administrasjon består av kommunalsjef og barnehagefagleg rådgjevar.

Sektorutvalet (SUKO) har den politiske handsaminga av barnehagesaker. Nokon saker går til vidare handsaming i formannsskap eller kommunestyre. Barnehageeigar har det overordna ansvaret for at barnehagen blir driven i samsvar med gjeldande lover, forskrifter og regelverk.

2.4 Styrar

Styrar er gitt det daglege ansvaret for det pedagogiske, personalmessige og administrative i sin barnehage. Eit godt samarbeid med eigar, den pedagogiske leiinga og barnehagepersonalet elles er ein føresetnad. Styrar følgjer opp arbeidet med å planleggje, dokumentere, vurdere og utvikle innhaldet i og arbeidsmåtane til barnehagen og sørgjer for å involvere heile personalgruppa. Kvar barnehage har ein styrar med barnehagelærarutdanning.

2.5 Planleggingsdagar

Barnehagane har 5 planleggingsdagar i året til å arbeid med årsplan, opplæring, evaluering og utvikling. Desse dagane er barnehagen stengt.

2.6 Vedtekter for barnehagane i Ål

Vedtektene er vedtatt av kommunestyret. Dei gjev informasjon om dei rettane og pliktane ein har når ein tek imot ein barnehageplass i Ål barnehage. Eks: rutinar ved opptak, foreldrebetaling, ferieavvikling for barna. Dei gjeld for heile barnehagetida. Endring i vedtektene blir informert til Samarbeidsutval og ut til føresette.

3.0 VERDIGRUNNLAG

Verdigrunnlaget til barnehagen skal formidlast, praktiserast og opplevast i alle delar av det pedagogiske arbeidet i barnehagen. (...) Å møte individet sitt behov for omsorg, tryggleik, tilhøyrse og anerkjenning og sikre at barna får ta del i og medverke i fellesskapet, er viktige verdiar som skal speglast i barnehagen. Barnehagen skal fremje demokrati, mangfald og gjensidig respekt, likestilling, berekraftig utvikling, livsmeistring og helse. (Rammeplan 2017, s. 7).

3.1 Oppvekstsektoren i Ål kommune

I oppvekstsektoren i Ål er Oppvekst 2030 styringsdokument med visjonen er: *Open – Grundig – Modig.*

Hovudmålsettinga er:

- *Å skape eit inkluderande oppvekstmiljø der alle ser og blir sett, slik at kvar enkelt får kraft til å meistre eigne liv.*
- *Stimulere ressursane og styrkene hos barn, unge og vaksne, med fokus på meistring, motivasjon, nysgjerrigheit, fellesskap, glede og læring.*

Oppvekstsektoren skal støtte opp om Ål kommune sitt overordna mål om å vera ein god stad å bu og leva, med eit berekraftig lokalsamfunn. Sektoren bidreg til å oppfylle kommuneplanen 2015-2027 (Ål kommune, 2014) ved å sikre eit trygt og inkluderande oppvekstmiljø.

I barnehage og skule skal alle barn og elevar oppleve verdiar slik at kvar einskild blir i betre stand til å meistre eigne liv, der ein har positiv interesse for andre sitt liv, naturen som ein ressurs vi skal ta vare på, lokalsamfunnet som eit naturleg fundament for samanhengskraft i bygda. Vi skal i Ål kommune bygge opp menneske som blir rotfaste og flygedyktige. Med dette som bakteppe arbeider sektoren mot hovudmålsetjinga; i eit inkluderande oppvekstmiljø der alle ser og blir sett, får kvar einskild kraft til å meistre eigne liv. Vi skal legge vekt på å stimulere og synleggjere ressursane og styrkane til alle barn, unge og vaksne i sektoren. Vi må i fellesskap støtte opp om barn og unge sin kompetanse og styrker. Det er våre kompetansar og styrker som motiverer oss, det er styrkane våre som gjer at vi blir i stand til å hjelpe dei som treng hjelp. Forståing for det enkelte barn og den enkelte ungdommen må vera berande i oppvekstsektoren. Vi må forplikte oss på å arbeide for å fremje og støtte meistring, motivasjon, nysgjerrigheit, fellesskap, glede og interesse for positive sosiale fellesskap og læring hos alle barn og ungdom i Ål kommune.

4.0 FORMÅL OG INNHALD

Innhaldet i barnehagen skal vere allsidig, variert og tilpassa enkeltbarnet og barnegruppa. I barnehagen skal barna få leike og utfalde skaparglede, undring og utforskartrong. Ein skal sjå arbeidet med omsorg, danning, leik, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk i samanheng og samla bidra til den allsidige utviklinga til barna. (...) Barnehagen skal vere ein kulturarena der barna er medskaparar av sin eigen kultur i ein atmosfære prega av humor og glede. (Rammeplan 2017, s. 19).

Omsorg	Leik
Omsorg er ein føresetnad for at barna skal vera trygge og trivast og for at dei skal utvikle empati og nestekjærleik. Barna skal oppleve at dei blir sette, forstått og respektert, og at dei får den hjelpa og støtta som dei har behov for. Det skal leggjast til rette for omsorgsfulle relasjonar mellom barn-barn og barn-vaksen.	Leiken ute og inne skal ha ein sentral plass i barnehagen og eigenverdien til leiken skal anerkjennast. Barnehagen skal gi gode vilkår for leik, vennskap og barna sin kultur. Leiken skal vera ein arena for utvikling og læring og for sosial og språkleg samhandling.
Danning	Læring
Barnehagen skal fremje samhald og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlingar skal verdsetjast og blir følgt opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdiar og normer som er viktige for fellesskapet.	Barna skal få bruke heile kroppen og alle sansar i læringsprosessane sine. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i eiga og andre seie læring i eit stimulerande miljø.
Vennskap og fellesskap	Kommunikasjon og språk
Sosial kompetanse er ein føresetnad for å fungere godt saman med andre og omfattar ferdigheiter, kunnskapar og haldningar som blir utvikla gjennom sosialt samspel. Sjølvkjensla til barna skal støttast, samtidig som barna får hjelp til å meistre balansen mellom å dekkje sine egne behov og ta omsyn til andre sine behov.	Barnehagen skal vera medviten på at kommunikasjon og språk påverkar og blir påverka av alle sider ved barnet si utvikling. Gjennom dialog og samspel skal barna støttast i å kommunisere, medverke, lytte, forstå og skape mening. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagekvardagen.

4.1 Oppvekstsektoren i Ål kommune

Ål kommune er ei nynorsk kommune

- Barna i barnehagen skal bli kjent med nynorsk i munnleg og skriftleg form
- Barna får erfaring og kjennskap til hallingdialekten, andre dialektar og det språklege mangfaldet i den einskilde barnehagen
- Dei føresette får informasjon om at barna vil møte nynorsk som hovudmål i skula. Og at alle elevar i norsk skule skal lære seg to skriftspråk (nynorsk og bokmål)
- Barnehagen fylgjer retningslinene i "Målbruksplan for Ål kommune".

5.0 ARBEIDSMÅTAR OG PROGRESJON

Arbeidsmåtene skal vareta barna sitt behov for omsorg og leik, fremje læring og danning og gi barn høve til å medverke. Personalet skal ta i bruk varierte arbeidsmåtar, og arbeidsmåtene skal tilpassast til enkeltbarn, barnegruppa og lokalmiljøet. (Rammeplan 2017, s. 43).

Progresjon i barnehagen inneber at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve framgang. (Rammeplan 2017, s. 44).

5.1 Oppvekstsektoren i Ål kommune

Oppvekstsektoren i Ål arbeider etter føringane i rammeplanen på dette området. Arbeidsmåtar viser til korleis personalet legg til rette for læring og utvikling. Dei skal vere varierte, tilpassa barna og i tråd med **Rammeplanen for barnehagen**. Det kan bland anna kome til syne gjennom leik, prosjektarbeid, turar og opplevingar, samtalar og observasjon.

Progresjon handlar om at barna får moglegheit til å utvikle seg vidare frå der dei er – både individuelt og som gruppe. Dette skjer bland anna gjennom å sjå kvart barn og gjere tilpassingar ut ifrå alder, gjentaking og vidareutvikling, individuell tilpassing og systematisk planlegging.

6.0 BARNS MEDVERKNAD

Barnehagen skal sikre barna sin rett til medverknad ved å leggje til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for kva dei synest om den daglege verksemda i barnehagen. Barna skal få høve til å delta aktivt i planlegginga og vurderinga av verksemda. Barnehagen skal vere medviten på dei ulike uttrykksformene til barna og leggje til rette for medverknad på måtar som er tilpassa alder, erfaringar, føresetnader og behov til barna. Ein skal vektleggje synspunkta til barna i samsvar med alder og modning. Barna skal ikkje få meir ansvar enn dei er rusta til å ta. (Rammeplan 2017, s. 27).

6.1 Oppvekstsektoren i Ål kommune

Oppvekstsektoren i Ål arbeider etter føringane i rammeplanen på dette området.

7.0 UTVIKLINGSOMRÅDE

Barnehagen er ein lærande organisasjon der heile personalet skal reflektere rundt faglege og etiske problemstillingar, oppdatere seg og vere tydelege rollemodellar. (Rammeplan 2017, s. 15).

7.1 Oppvekstsektoren i Ål kommune

Overordna tema i både barnehage og skule i Hallingdal er «Livsmeistring i eit inkluderande læringsmiljø». Barnehagane har frå 2023 hatt fokus på kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderande praksis, som skal bidra til at alle barn får oppleve eit godt tilpassa og inkluderande tilbod, få moglegheit til utvikling, meistring, læring og trivsel – uavhengig av føresetnadene sine. Det pedagogiske tilbodet skal bidra med at alle får eit best mogleg utgangspunkt for utvikling og læring gjennom kvardagen i barnehagen.

Utviklingsarbeidet skjer i samarbeidet med PPT Ål, og me driv på med opplæring av analyseverktøyet *Pedagogisk analyse*.

Pedagogisk analyse er ein metode som blir brukt i kvardagen og i systematisk arbeid med observasjon for å forstå og vurdere situasjonar som påverkar barn si læring, utvikling og trivsel. Målet er å finne gode løysingar og tiltak som støttar barnet på ein heilskapleg måte.

Pedagogisk analyse skal bidra til:

- Forstå barnet eller barnegruppa betre
- Betre tverrfagleg samarbeid
- Ta gode faglege avgjerder
- Dokumentere arbeidet på ein profesjonell måte
- Analyse av eigen praksis

8.0 SAMARBEID

Samarbeidet mellom heimen og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldra og barnehagepersonalet har eit felles ansvar for at barnet skal trivast og utvikle seg. (Rammeplan 2017, s. 29).

Styraren skal sikre at barnehagen har innarbeidd gode rutinar for å samarbeide med relevante institusjonar, slik som skulen, helsestasjonen, den pedagogisk-psykologiske tenesta og barnevernet. (Rammeplan 2017, s. 16).

8.1 Oppvekstsektoren i Ål kommune

Samarbeid mellom heimen og andre hjelpeinstansar er viktige i arbeidet for barnets beste. For å sikre samarbeid har Ål kommune desse føringane:

I «**Trygg oppvekst Ål**» nyttar ein på individnivå ein samhandlingsmodell kalla betre tverrfagleg innsats (**BTI-modellen**). Den sikrar heilskapleg og koordinert innsats mellom hjelpetenestene. Det er ein samhandlingsmodell for tilsette i sektoren og skisserer handlingskjeda når undring oppstår. Modellen sikrar at føresette blir tidleg involvert og at det alltid er ein som har ansvar for framdrift i saka.

Barnehagane har eit tett samarbeid med **Familiens hus**. Kvar barnehage har eit tverrfagleg team som består av helsesjukepleiar og rådgjevar frå PPT. Dei er ute i barnehagane og det er faste møter kvar sjette veke. I desse møta kan barnehagen drøfte sakar som dei undrar seg over, både på gruppenivå og på individ. Dersom det skal drøftast enkelindivid innhentar barnehagen samtykke i forkant. I tillegg har Familiens hus organisert småbarnsteam. Småbarnsteam består av helsesjukepleiar, pedagogisk psykologisk rådgjevarar, jordmor og ein person frå psykisk helsevern.

Dei kan vera med inn i barnehagar og hjelpe barnehagane i arbeidet som forgår på system- og individnivå. Dei har også faste tilsette som er med inn i primærkontaktmøter i barnehagane.

Alle avdelingar inviterer også til foreldremøte som er felles eller avdelingsvis, alle får tilbod om foreldresamtale og det blir invitert inn til ulike samkomer der foreldre får anledning til å bli kjent på tvers av avdelingar.

Barnehagane verdsett også dei daglege samtalane om korleis barna har hatt det i barnehagen og korleis kvardagen er.

Barnehagane brukar appen VISMA flyt barnehage der føresette og barnehagen kan kommunisere om fråvær, enkle meldingar som omhandlar praktisk informasjon og barnehagen kan dele felles beskjedar eller dagbokinnlegg.

9.0 OVERGANG

Barnehagen skal i samarbeid med foreldra og skulen legge til rette for at barnet kan få ein trygg og god start i barnehagen, overgang mellom avdelingar, overgang til skule og skulefritidsordning (SFO). (Rammeplan 2017, s. 33).

9.1 Oppvekstsektoren i Ål kommune

Ål kommune ynskjer at alle barn som startar i barnehage skal få ein trygg og god oppstart. Barnehagane tek kontakt med nye føresette og inviterer til ein besøksdag i forkant av oppstart.

Barnehagen legg saman med føresette ein plan for oppstart og tilvenning, og vi oppfordrar føresette til å legge til rette for kortare dagar for barnet i starten, og å bruke god tid, spesielt for dei minste barna. Foreldre blir også oppmoda til å sette av litt ferie/permisjon til tilvenning

Det er utarbeidd “Overgangsplan for oppvekstsektoren i Ål kommune”. Denne planen inneheld mellom anna rutine ved overgang frå barnehage til barnehage og frå barnehage til barneskule. Planen inneheld rutinar og årshjul som ligg fast for dei ulike overgangane.

10.0 PSYKOSOSIALT BARNEHAGEMILJØ

Barnehagen skal ikkje godta krenkingar som for eksempel utestenging, mobbing, vald, diskriminering og trakassering. Alle som arbeider i barnehagen, skal gripe inn når eit barn i barnehagen blir utsett for slike krenkingar.

Barnehagen skal førebygge tilfelle kor barn ikkje har eit trygt og godt barnehagemiljø ved å arbeide kontinuerleg for å fremje helsa, trivselen, leiken og læringa til barna. (Lov om barnehage kapittel 8).

10.1 Oppvekstsektoren i Ål kommune

Det er utarbeidd ein plan regionalt i Hallingdal for “Godt psykososialt barnehagemiljø”. Denne planen inneheld mellom anna rutine for kva barnehagane skal gjera om dei ser at eit barn opplev krenkingar, samarbeid mellom heim og barnehage og kva for pliktar personalet i barnehagen har.

I tillegg nyttar barnehagane verktøy frå BTI-modellen.

11.0 VURDERING

Barnehagen skal regelmessig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrivast, analyserast og tolkast ut frå barnehageplanane, barnehagelova og rammeplanen. Hovudformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får eit tilbod som er i tråd med barnehagelova og rammeplanen. (Rammeplan 2017, s 38).

11.1 Oppvekstsektoren i Ål kommune

Formålet med vurdering er å vurdere om ein driv verksemd i tråd med fastsette mål. Vurdering er også til hjelp for å vere ein organisasjon i positiv utvikling, ein lærande organisasjon.

Oppvekstkontoret i Ål kommune nyttar desse formane for vurdering:

- Strategikonferanse
- Medarbeidarundersøking og foreldreundersøking
- Tilsyn

11.0 TRAFIKKTRYGGLEIK

Gjennom arbeid med nærmiljø og samfunn skal barnehagen bidra til at barna utforskar ulike landskap, blir kjende med institusjonar og stader i nærmiljøet og lærer å orientere seg og ferdast trygt. (Rammeplan 2017, s 56).

12.0 TRAFIKKSIKKER KOMMUNE

12.1 Oppvekstsektoren i Ål kommune

Ål kommune vart den 29. November 2024 re-godkjent som ei trafikksikker kommune. Barnehagane har eigne opplegg saman med barna og eigne rutinar for tur i trafikken.

13.0 BEREKRAFT

Gjennom arbeid med natur, miljø og teknologi skal barnehagen bidra til at barna får kjennskap til naturen og berekraftig utvikling, lærar av naturen og utviklar respekt og gryande forståing for korleis dei kan ta vare på naturen. (Rammeplan 2017, s. 52)

13.1 Oppvekstsektoren i Ål kommune

Ål kommune vart i juni 2025 sertifiserte som miljøfyrtårn. Ved å vera miljøfyrtårn bidreg barnehagane aktivt til ei berekraftig framtid.